

ikke faves. Det er disse Bemærkninger, jeg sølte mig forpligtet til at gjøre overfor de to Forslag, som den ærede Minister væsentlig talte om. De øvrige skal jeg siden omtale; de havde ikke den Karakter, at jeg finder Anledning til at udtale mig saa varmt derom, men jeg beder indskyldbe, at adskillige efter min Mening nærgaaende Udtryk om vor Bevillingsmyndigheds Stilling til de forskjellige Kasser og Kasse-Overskud, navnlig specielt Theatrets, fra Ministerens Side have foranlediget mig til at tage Sagen, som jeg har gjort.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Jeg vilde ønske, at jeg ikke havde foranlediget den ærede Ordfører til at tale saa „varmt“, som han sagde. Jeg tilstaaer, at den Maade, hvorpaa han talte forrige Gang, tiltalte mig mere end den Maade, hvorpaa han nu talte; men jeg troer, at det kun er ved fra hans Side at se Sagen paa en noget anden Maade, end jeg har set den, at han er kommen til at stille sig saaledes. Jeg skal ikke gaa videre ind paa det sidste Punkt, han omtalte. Den ærede Ordfører har jo Tilbøjelighed til at tale om en Medsettelse af Bevillingsretten. Jeg veed, at ikke noget Trylleord vinker eller fra hans Mund kommer frem med større Styrke end dette, at Nogen skulde ville betage den bevilgende Magt dens Myndighed; men jeg synes ikke, at dette har nogen rigtig Anvendelse i det nævnte Tilfælde. Der er virkelig ikke Spørgsmaal om paa nogenfomhelst Maade at berygte den bevilgende Myndighed dens Magt, enten man sætter Summen paa det ene Sted eller paa det andet; det er en Anvendelse af den bevilgende Magts Myndighed. Dersom man havde sagt, at den bevilgende Magt eller, om man vil, Folkethinget, var tvunget til at gjøre det og det, kunde jeg forstaa, at det ærede Medlem var bleven varn derover; men det er slet ikke Tilfældet, det er jo ham selv, det er Udvalget, der bringer det frem. Der er kun Tale om at gjøre et saadant Hensyn gjældende, som jeg mener, at man maa kunne lægge Thinget paa Sinde, uden at træde dets Magt om bevilgende Myndighed for nær. Det er Hensynet til, om det vil være rigtigt og passende at berygte Universitetet en saadan Indtægt, som det i en lang Aarvække har haft, ikke blot i de absolute Kongers Tid; men ogsaa under den konstitutionelle Forfatning, og som er vedtagen mange Gange af den bevilgende Magt, for at jeg skal bruge det Udtryk. Der er vel altsaa Grund til at spørge, om det ikke vilde være urigtigt at nægte dette, efter at det er indrømmet, at man paa anden Maade er kommen til at gaa Universitetet nær i de Forbringinger, der ere stillede til det, og naar man ikke har den Hensigt — den ærede Ordfører har jo med stor Varme, ja endog med Bitterhed tidligere fralagt sig, at det skulde være hans Tanke — at Universitetet skulde

spise sin Formue op. Jeg antager det for givet, at det er hans Ønske at faae Alt bragt ind under Statskassen, og dette kan jeg forstaa. Nogle kunne have den samme Mening, Andre kunne være derimod; men jeg troede, at det var hans Mening, at man, saalænge dette ikke var muligt, skulde bevare Tilstanden saaledes, at Kapitalformnen dog ikke kom til efterhaanden at forsvinde for Stiftelsen. Det vil imidlertid blive Følgen af, at der ikke ydes den Hjælp. I dette Punkt kan der altsaa ikke være Tale om en Indskrænkning af den bevilgende Magts Myndighed, men jeg kan heller ikke finde, at der er Anledning dertil med Hensyn til Forslaget under Nr. 44, som angaar Theatret. Den ærede Ordfører gjorde i den Henseende en Sammenstilling med Universitetet, Kommunitetet og Corps og spurgte, om man vilde sige, at Ministeren havde Lov til at bruge Bølg til det ene eller det andet Formaal, uden at have Samtykke dertil fra Rigsdagens Side. Nei, det har han ganske rigtigt ikke; men er det dog ikke soleklart, og maa det ikke være klart for den ærede Ordfører selv, at denne Sammenligning slet ikke kan gjøres, men at det oprigtigt talte er en urimelig Sammenstilling? Theatret er jo netop stillet paa en ganske anden Maade. Hvorledes er det stillet ved Lov for den Periode, hvori vi befinde os? Det er sagt i Loven af 18de Juni 1870, som han selv citerede, at Forskjælfelsen for Theatret i denne Periode er den, at det aarligt skal meddele Rigsdagen en Oversigt over Theatrets Drift og finansielle Stilling i det Hele. Er det Ministerens Stilling med Hensyn til Corps, Kommunitetet og Universitetet, at man blot giver Rigsdagen en aarlig Oversigt over Driften og den finansielle Stilling i det Hele? Er der den mindste Sammenligning at gjøre her? Saaledes er Stillingen for Theatret, ikke blot for de nu løbende 5 Aar, for hvilke det efter min Mening er fuldstændig afgjort; men selv længe forud var det erkjendt af Mænd, der havde fuldt saa megen Varme for den bevilgende Magt som den ærede Ordfører, at det ikke kom denne til Skade, at man lod Theatret sørge for sine egne Forbindheder og sin egen Drift, saa længe der ikke gjordes ydeligere Forbringinger til Statskassen. Det var, for at jeg skal nævne et Navn, den idelig tilbagevendende Opfattelse hos Oberst Fischening. Jeg har altsaa ikke Skygge af Tvivl om, at Theatrets Bestyrelse, naar den fastholder de Bestemmelser, der ere givne dels i Loven af 18de Juni, dels i Finantsloven, maa i Finantsaaret 1874—75 til Theatrets Drift benytte, hvad den behøver. Den ærede Ordfører sagde, at noget Saadant nok maatte ske med Hensyn til Theatrets Drift; men hvor vil han sætte Grændsen i saa Henseende. Hvor er Bespielsen til, som han opfordrede til, at indskrænke den Maadighed, der er givet, og som, naar en saadan Bespielse ikke finder sit Udtryk nogetsteds, er bindende for Theater-